

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.I.20.581/2024/12.

A tanács tagjai: Nyíróné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Mocsár Attila Zsolt előadó bíró

Dr. Cseh Attila bíró

Dr. Parlagi Mátyás bíró

Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Rohrbeck István ügyvéd (cím1)

Az alperes: alperes (cím2

földszint 3.)

Az alperes képviselője:

Dr. Péterfy Ügyvédi Iroda (cím3;

ügyintéző: dr. Dézsi-Péterfy Ferenc ügyvéd)

A per tárgya: házastársi közös vagyon megosztása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

az alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.537/2023/4.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 35.P.21.652/2020/70.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felek 1996 végén ismerkedtek meg, ekkor az alperes korábbi házassága már megromlott. Az alperes és korábbi házastársa értékesítette a közös tulajdonukat képező helység, utca, házszám szám alatti ingatlant (a továbbiakban: T utcai ingatlan). A vételárat 1997. december 20-án kapták meg, az alperes 4.829.510 forinthez jutott. A felek 1997-től élettársak lettek, 2002. március 29-én pedig házasságot kötöttek. Az alperes 1998. szeptember 23-án 2.900.000 forintért megvásárolta a helység, utca, házszám1 szám alatti ingatlant (a továbbiakban: T1 utcai ingatlan), melyet felújított, a felújítás költsége 600.000 forint volt. A felek a 2000. szeptember 29-én kelt szerződéssel 4.400.000 forintért megvásárolták a helység, hrsz hrsz-ú kert és gazdasági épület megnevezésű ingatlant (a továbbiakban: Ni ingatlan), melynek fele-fele arányban lettek tulajdonosai. Az őket terhelő vételár kifizetéséhez

felhasználták a felperes édesanyja által adott 900.000 forint kölcsönt, melyet később visszafizettek.

[2] A felek életközössége 2005. február 1-jén megszűnt. Ekkor a vagyontársaságba tartozó vagyontárgyak az alábbiak voltak: egy lakásingatlan tulajdoni hányad 21.382.400 forint értékben, a Ni ingatlan 27.530.000 forint értékben és egy Suzuki típusú személygépkocsi 1.000.000 forint értékben. A felek házasságát a bíróság 2006. február 9-én jogerőre emelkedett ítéletével bontotta fel.

A felperes keresete, az alperes védekezése

[3] A felperes keresetében kérte a házastársi közös vagyon megosztását. Keresetében megjelölte azokat a vagyontárgyakat, melyeket az alperes és azt, amit a saját tulajdonába kért adni, és kérte az alperes kötelezését 21.258.336 forint értékkiegyenlítés megfizetésére.

[4] Az alperes a házastársi közös vagyon megosztását nem ellenezte, azonban különvagyoni ráfordításai figyelembevételét és elszámolását kérte.

Az első- és a másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével a házastársi közös vagyont megosztotta, ennek keretében kötelezte az alperest, hogy 60 napon belül fizessen meg a felperesnek 19.760.075 forint értékkiegyenlítést. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Ítélete indokolásában – továbbiak mellett – megállapította, hogy a 2000. szeptember 29-én kötött szerződéssel 2.500.000 forint vételárért megvett Ni ingatlan a felek fele-fele arányú házastársi közös vagyona. Az alperes ezen vagyontárgy esetében nem bizonyította a különvagyoni hozzájárulását. A különvagyoni igény megítéléséhez nem csak a különvagyoni forrás meglétét, hanem annak a megtérítésre alapot adó felhasználását is kétséget kizáró módon bizonyítani kell. Igazolt többlettényállás nélkül nem tekinthető bizonyítottnak a különvagyon felhasználása az olyan levezetés alapján, mely szerint a vagyontárgy megszerzéséhez szükséges forrást a közös vagyon hiányában nyilvánvalóan a különvagyon fedezte. A bizonyítás sikertelensége a különvagyonra hivatkozó alperest terhelte, ebből következően a Ni ingatlan az ingatlan-nyilvántartási adatokkal egyezően a felek közös vagyona.

[6] A felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest terhelő értékkiegyenlítés összegét 20.104.275 forintra felemelte. Egyebekben – a per főtárgya tekintetében – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[7] Ítélete indokolásában – továbbiak mellett – kifejtette: az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Ni ingatlan a felek fele-fele arányú házastársi közös vagyona. A felek egyezően adták elő, hogy a Ni ingatlant a 2000. szeptember 29-én kelt szerződésben

feltüntetett vételártól eltérően 4.400.000 forintért vásárolták, és hogy abból 900.000 forintot a felperes édesanyjától kapott kölcsönből teljesítettek, amit utóbb visszafizettek. Ilyen tartalmú nyilatkozatot tett a felperes és az alperes is a 2010. március 1-jén megtartott tárgyaláson, a felperes a 2011. január 17-én megtartott tárgyaláson és ez szerepelt a 35.P.20.439/2008/65. számú előkészítő iratában is. Ezt adta elő továbbá a 2021. május 9-én tartott tárgyaláson, amit az alperes nem cáfol. A bíróság pedig az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel. Erre tekintettel bizonyítás nélkül valónak lehetett elfogadni az egyezően előadott 4.400.000 forint vételárat. Az alperes utóbb a 2020. november 29-én kelt P.10. sorszámú beadványában már 2.500.000 forint vételárat állított, de indokát nem adta a korábban előadott tényállítása megváltoztatásának. Tényként azt lehetett megállapítani, hogy a Ni ingatlan megvásárlásakor az alperesnek volt különvagyon, azt azonban nem, hogy ezt az ingatlan vételárának a megfizetésére fordította.

[8] A felek életközösségének megszűnésekor közös vagyon volt egy lakásingatlan tulajdoni hányad 21.382.400 forint értékben, a Ni ingatlan 27.530.000 forint értékben és a Suzuki típusú személygépkocsi 1.000.000 forint értékben. A megosztandó közös vagyon értéke 49.912.400 forint, a felek jutója egyenként 24.956.200 forint, az alperes javára el kell számolni megtérítési igényként 3.851.925 forintot, az alperes 20.104.275 forint értékkiegyenlítés megfizetésére köteles.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A jogerős ítélet ellen – részbeni hatályon kívül helyezése, az őt terhelő marasztalási összeg 9.151.775 forintra való leszállítása iránt – az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 31. § (1) és (2) bekezdés megsértését állította.

[10] Érvelése szerint 2011. december 30-i keltezésű beadványa mellékleteként OTP kimutatást csatolt, mely szerint a számlájáról 2000. szeptember 29-én felvett 3.185.000 forint készpénzt. Ugyanezen a napon kötötték meg az adásvételi szerződést, a számlájáról felvett készpénz nem kerülhetett máshoz, mint a Ni ingatlan eladóhoz. A 4.400.000 forint vételárhoz 3.950.000 forinttal járult hozzá, a felperes pedig 450.000 forinttal. Ezt a bíróságoknak figyelembe kellett volna venniük, az ítéletek indokolásában erre utalni kellett volna, de az sem szerepel az indokolásokban, hogy ezt a tényt miért nem vették figyelembe. A Ni ingatlan esetében a megosztandó közös vagyon 5.625.000 forint, egy-egy fél jutója így 14.003.700 forint, a felperest terheli 3.851.925 forint megtérítése, így az őt megillető értékkiegyenlítés összege 9.151.775 forint.

[11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására és felülvizsgálati eljárási költsége megtérítésére irányult. Hangsúlyozta, hogy az alperes a megelőző eljárásokban, illetve a fellebbezésében sem hivatkozott azokra az érvekre, melyeket felülvizsgálati kérelmében előadott.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.

[13] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a 275. § (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjog jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

[14] Az alperes felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésként – további mellett – a tényállás megállapítására, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértését állította. A Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére alapított felülvizsgálati érvelés a felülvizsgálati eljárás rendkívüli jogorvoslati jellegéből fakadóan nem vizsgálható, azaz a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás és a bizonyítékok újabb egybevetésére és értékelésére a felülvizsgálati eljárásban már nincs lehetőség. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljárási bíróságok a mérlegelés körébe vont adatok, bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutottak-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok ismételt egybevetésére (ún. felülmérlegelésére) a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csupán egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH2023. 119.). Mindebből következően akkor van helye a bizonyítékok Kúria általi felülmérlegelésének, ha a jogerős ítélet bizonyítékértékelése iratellenes, okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmaz, és a bizonyítékokból csak egyfajta, a jogerős ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni. Ennek eredményeként lehetséges a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tények megállapítása. Ha pedig a fél felülvizsgálati kérelmében az érdemi döntés alapjául szolgáló anyagi jogszabály megsértését is állítja, akkor a Kúria a döntéshez szükséges – a felülmérlegelés eredményeként megállapított – tények alapján hozhat új érdemi határozatot a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak szerint. Ha tehát a fél a felülvizsgálati kérelemben a jogszabálysértés körében a bizonyításra vonatkozó eljárási szabályok – így a Pp. 206. §-ának – sérelmét állítja, az csak akkor vezethet eredményre, ha az adott perben megállapítható a jogerős ítélet megalapozatlansága. Megalapozatlanságról pedig csak akkor lehet szó, ha a tényállás feltáratlan maradt, vagy a megállapított tényállás iratellenes, illetőleg kirívóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes következtetéseket tartalmaz. Nem állapítható meg jogszabálysértés tehát akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. Az adott esetben a jogerős ítélet nem megalapozatlan, a másodfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelése útján jutott arra a következtetésére, hogy az alperes kétséget kizáró módon nem bizonyította különvagyoni hozzájárulását a Ni ingatlan megvásárlásához.

[15] A másodfokú bíróság ítélete [73] bekezdésében kifejtette: tényként csak azt tudta megállapítani a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy az alperesnek volt ugyan különvagyon, azt azonban nem bizonyította, hogy azt, illetve annak egy részét a Ni ingatlan vételárának kifizetésére fordította. A másodfokú bíróság indokolási kötelezettségét teljesítette, nem sérült tehát a Pp. 221. § (1) bekezdése.

[16] Az alperes által csatolt bankszámlakivonatok alátámasztották azt az állítást, hogy a folyószámlájáról felvett pénzüsszegekből egyenlítették ki a Ni ingatlan vételárának egy részét, azonban ezek a körülmények nem igazolták azt az állítást, hogy különvagyonni hozzájárulást teljesített a Ni ingatlan vételárának kiegyenlítéséhez.

[17] Az alperes azt bizonyította, hogy a T utcai ingatlan vételárát 1997. december 20-án kapta meg, ekkor 4.829.510 forinthez jutott. A T1 utcai ingatlant 1998. szeptember 23-án vásárolta meg 2.900.000 forintért, az ingatlan felújítására 600.000 forintot költött. Így maradt még neki különvagyonni forrásként 1.329.510 forint.

[18] A Ni ingatlan vételára 4.400.000 forint volt, ebből 900.000 forintot a felperes édesanyja által adott kölcsönből biztosítottak. A fennmaradó 3.500.000 forint forrását kellett bizonyítani. A Csjt. 27. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a házasság megkötésével a házastársak között a házassági életközösség idejére házastársi vagyontársaság keletkezik. Ennek megfelelően a házastársak osztatlan közös tulajdona mindaz, amit a házassági életközösség ideje alatt akár együttesen, akár külön-külön szereztek, kivéve azt, ami valamelyik házastárs különvagyonához tartozik. Közös vagyon a különvagyonnak az a haszna is, amely a házassági életközösség fennállása alatt keletkezett, levonva ebből a vagyonkezelés és fenntartás költségeit. A vagyontársaság fennállása alatt a házastársak vagyonában meglévő vagyontárgyakról tehát azt kell vélelmezni, hogy azok a közös vagyonhoz tartoznak. A vélelemmel szemben a különvagyonra hivatkozó házastársnak kell bizonyítania ennek tényét.

[19] A másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül, megalapozottan helyezkedett arra az álláspontra, hogy az alperes kétséget kizáróan nem tudta bizonyítani a különvagyonni hozzájárulását. Nemhogy kétséget kizáróan nem bizonyította különvagyonni hozzájárulását, de ebben a tárgykörben egymástól eltérő, illetve nem következetes perbeli nyilatkozatokat tett. Nem csak a bizonyítása nem volt sikeres, hanem a tényállításai sem voltak egymást erősítőek. Az alperes a 35.P.20.439/2008/65. számú előkészítő iratában azt adta elő, hogy a Ni ingatlan vételára 4.400.000 forint volt, ebből a foglaló összege 400.000 forint, a felperes édesanyjától 900.000 forint kölcsönt kaptak, a különvagyonából 3.185.000 forintot fizetett ki az eladóknak.

[20] A 2011. január 17-én megtartott tárgyaláson a 35.P.20.439/2008/52. számú jegyzőkönyvbe foglaltan úgy nyilatkozott az alperes, hogy a T utcai ingatlan eladási árából 4.200.000 forintot, egy garázs ingatlan eladási árából pedig 600.000 forintot kapott. A T1 utcai lakásért nem kellett fizetnie, a felújítására fordított 600.000 forint után 4.200.000 forint különvagyon maradt, amelynek felhasználásával vette meg a Ni ingatlant.

[21] A 2020. november 29-i keltezésű előkészítő iratában pedig arra hivatkozott, hogy 1997. november 27-én adta el a T utcai ingatlant és a hozzá tartozó garázst, a vételárakból 6.500.000 és 600.000 forintot kapott, így 7.100.000 forint különvagyon volt. A T1 utcai

ingatlant 2.900.000 forintért 1998-ban megvásárolta, még maradt 4.200.000 forintja. Ebből vásárolta meg a Ni ingatlant 2.500.000 forintért, maradt még 1.700.000 forint különvagyonára.

[22] A már említett 35.P.20.439/2008/52. számú jegyzőkönyvbe foglaltan olyan tartalmú nyilatkozatot is tett az alperes, hogy a T utcai ingatlanból származó pénzt egy már megszűnt cég, a Procent Befektetési Rt. által kezelt bankszámlán tartotta.

[23] Az alperes nem következetes nyilatkozataiból az megállapítható volt, hogy bizonyos különvagyonnal rendelkezhetett a Ni ingatlan megvásárlásakor, azonban a különvagyonni hozzájárulását a Ni ingatlan vételárának kifizetéséhez nem bizonyította, és a hozzájárulás mértékét sem. Csatolta azt a folyószámla kivonatát, melyből megállapíthatóan 2000. szeptember 29-én 3.185.000 forintot vett fel a folyószámlájáról, de ez a folyószámlakivonat nem igazolta azt az állítását, hogy a felvett összeg a különvagyonára lett volna. A folyószámlakivonaton a jóváírások rovatban szeptember 28-i dátumozással szerepel egy átutalás 1.170.000 forint összegben, ezt az összeget a Procent Befektetési Rt. utalta át a számlára. Az alperes hivatkozott ugyan arra, hogy különvagyonni pénzét fektette be ennél a cégnél, de arról nem nyilatkozott egyetlen beadványában sem, hogy a Procent Befektetési Rt. által átutalt összeget használta fel a Ni ingatlan megvásárlásához, hogy konkrétan ez az 1.170.000 forint képezte volna a Ni ingatlan vételárának egy részét. Ugyancsak nem hivatkozott az alperes ilyen összefüggésben egy 2000. szeptember 27-én lejárt 1.550.000 forint betétről sem. A folyószámla birtokosa ugyan az alperes volt, de az azon lévő összegeket nem lehetett a különvagyonának tekinteni, mert a folyószámla adatai szerint és az alperes által sem vitatottan a számlára befizetéseket teljesített a felperes is.

[24] Következetes, egymást erősítő nyilatkozatok nélkül, és az állításokat megalapozó sikeres bizonyítás hiányában kétséget kizáró módon nem lehetett megállapítani a Ni ingatlan esetében az alperes különvagyonni hozzájárulását és annak mértékét. Jelentősége van annak is, hogy ezt az ingatlant a felek fele-fele arányú tulajdonukként jegyeztették be az ingatlan-nyilvántartásba, mert a felek vagyoni viszonyainak rendezése során megállapíthatóan voltak olyan ingatlanok, melyek tulajdonosa 1/1 arányban az alperes volt, és azok különvagyonni jellege nem volt vitatott.

[25] A kifejtettekből következően a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a felülvizsgálattal támadott részében a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[26] A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperes viseli a saját felülvizsgálati költségét, és köteles megtéríteni a felperes felülvizsgálati eljárási költségét, amely a felperes jogi képviselőjének a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdésében és a 4/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban megállapított munkadíja.

[27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés második fordulata alapján tárgyaláson bírálta el.

[28] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja zárja ki.

Budapest, 2024. november 26.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Cseh Attila s.k. bíró, dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró, dr. Szabó Klára s.k. bíró